

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	28 Публічне управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	281 Публічне управління та адміністрування
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

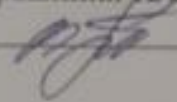
Біла Церква – 2024

Управління інноваціями. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Розробник: Т. В. Сокольська. Біла Церква: БНАУ, 2024, 22 с.

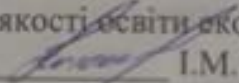
Розробник: Т. В. Сокольська, доктор екон. наук, професор.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки
(Протокол № 20 від 03.07. 2024 р.)

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки
д-р екон. наук, професор Т.В. Сокольська

Гарант ОП «Публічне управління та адміністрування»
канд. екон. наук, доцент В.І. Панасюк

Схвалено групою зі змісту та якості освіти економічного факультету
(Протокол № 7 від 09.07.2024 р.)

Керівник групи зі змісту та якості освіти економічного факультету
д-р екон. наук, професор І.М. Паска

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ»	7
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	11
6.3. Самостійна робота	12
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	15
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	17
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	18
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	18
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	18
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	20
12 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	20

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2024–2025 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Управління інноваціями» для денної форми навчання виділено 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 48 години (лекції – 24, практичні заняття – 24), самостійна робота студентів – 102 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахункове		4-й	4-й
Загальна кількість академічних годин – 150		<i>Семестр</i>	
		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 8,5		<i>Лекції</i>	
	24 год	6 год	
	<i>Практичні</i>		
	24 год	6 год	
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Самостійна робота</i>	
		102 год	138 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення дисципліни «Управління інноваціями» є набуття здобувачами знань, умінь і навичок щодо управління інноваційною діяльністю, обґрунтування напрямів інноваційного розвитку, прийняття економічно обґрунтованих рішень з управління проєктами в умовах невизначеності.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова навчальна дисципліна «Управління інноваціями» базується на знаннях таких дисциплін, як «Економічна теорія», «Державне та регіональне управління», «Міжнародна економіка» «Менеджмент», «Глобалізація та політика національної безпеки» вивчених на 1-му, 2-му та 3-му курсах.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» відповідно до освітньої програми	Результати навчання з дисципліни «Управління інноваціями»
РН 01 Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.	1.1. Знання теорій інноваційного розвитку. 1.2. Знання економічних засад розвитку суспільства на основі інновацій.
РН 08 Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.	8.1. Розуміння процесів вироблення, прийняття й реалізації, економічно обґрунтованих рішень з управління проектами в умовах невизначеності.
РН 11 Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.	11.1 Уміння знаходити та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації щодо напрямів інноваційного розвитку. 11.2. Уміння робити висновки щодо проблем інформаційного забезпечення інноваційного розвитку та формулювати рекомендації щодо їх вирішенню.
РН 13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку	13.1. Уміння проводити оцінку факторів впливу зовнішнього і внутрішнього середовища на інноваційну діяльність при формуванні програм сталого розвитку. 13.2. Уміння використовувати методи аналізу для оцінювання та обґрунтування економічної ефективності інноваційного проекту.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ»

Змістовий модуль 1. Основи управління інноваціями

- Тема 1.1.** Теоретичні основи управління інноваціями
- Тема 1.2.** Управління інноваційними процесами
- Тема 1.3.** Інноваційна діяльність як об'єкт управління
- Тема 1.4.** Державне регулювання та підтримка інноваційних процесів
- Тема 1.5.** Інновації в системі публічного управління
- Тема 1.6.** Організаційні форми інноваційної діяльності

Змістовий модуль 2.

Оцінка ефективності інноваційної діяльності

- Тема 2.1.** Управління інноваційним розвитком організації
- Тема 2.2.** Управління інноваційним проектом
- Тема 2.3.** Особливості створення інновацій та комерціалізація результатів інноваційної діяльності
- Тема 2.4.** Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації
- Тема 2.5.** Інтелектуальний капітал як основа інноваційного розвитку
- Тема 2.6.** Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	всього	у тому числі				всього	у тому числі			
		л	п	інд	СРС		л	п	інд	СРС
<i>Змістовий модуль 1. Основи управління інноваціями</i>										
Тема 1.1	14	2	2	2	10	12	2	-	2	10
Тема 1.2	10	2	2		6	12	-	-		12
Тема 1.3.	12	2	2		8	10	-	-		10
Тема 1.4	12	2	2		8	14	2	-		12
Тема 1.5	12	2	2		8	13	2	-		11
Тема 1.6	12	2	2		8	12	-	-		12
<i>Разом за ЗМ 1</i>	74	12	12		48	75	6	-	2	67
<i>Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності</i>										
Тема 2.1	12	2	2	2	8	12	-	2	2	10
Тема 2.2	12	2	2		8	13	-	2		11
Тема 2.3	12	2	2		8	12	-	-		12
Тема 2.4	12	2	2		8	14	-	2		12
Тема 2.5	13	2	2		9	10	-	-		10
Тема 2.6	13	2	2		9	12	-	-		12
<i>Разом за ЗМ 2</i>	76	12	12		50	75	-	6	2	67
Всього годин	150	24	24	4	98	150	6	6	4	134

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть ГОДИН
<i>Змістовий модуль 1. Основи управління інноваціями</i>	
<p style="text-align: center;">1.1. Теоретичні основи управління інноваціями</p> <p>Сутність поняття «інновація». Інновації як об'єкт управління. Поняття новацій, інноваційних процесів, нововведень. Генезис теорій інноваційного розвитку та її сучасні концепції в публічному управлінні. Розвиток – як філософська категорія. Парадигма інноваційного розвитку суспільства. Основні структурні джерела економічного розвитку країни. Роль знань у сучасному розвитку. Стадії конкурентного розвитку країни. Сучасні світові тенденції розвитку інновацій. Класифікація інновацій та їх специфіка. Сучасні аспекти нововведень та розвитку конкуренції. Сутність, мета, принципи та функції управління інноваціями. Роль та значення управлінських інновацій. Інновації в публічній сфері. Життєвий цикл інновацій.</p>	2
<p style="text-align: center;">1.2. Управління інноваційними процесами</p> <p>Загальна характеристика інноваційного процесу: поняття, сутність, зміст. Сутність, об'єкти і суб'єкти інноваційної діяльності. Моделі інноваційного процесу. Структура інноваційного процесу. Життєвий цикл інновацій. Джерела інноваційних ідей. Чинники успішності та невдач інноваційної діяльності.</p>	2
<p style="text-align: center;">1.3. Інноваційна діяльність як об'єкт управління</p> <p>Поняття інноваційної діяльності. Інноваційна діяльність органу публічної влади як відкрита система. Оцінка факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на інноваційну діяльність організації. Учасники інноваційної діяльності. Технологія управління інноваціями. Концептуалізація механізму функціонування системи органів публічної влади в режимі нововведень. Складові інноваційної діяльності органу публічної влади. Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності органів публічної влади.</p>	2
<p style="text-align: center;">1.3. Державне регулювання та підтримка інноваційних процесів</p> <p>Роль держави у забезпеченні інноваційних процесів. Інновації як фактор економічного зростання. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України. Ринкові механізми у галузі наукової та науково-технічної діяльності. Способи державного впливу на ефективність інноваційних процесів. Методи державної підтримки інноваційної діяльності. Вплив державних, приватних і громадських структур. Національна інноваційна система. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні, особливості інноваційного розвитку в провідних індустріальних країнах.</p>	

<p>1.5. Інновації в системі публічного управління</p> <p>Інноваційна сфера публічного управління. Особливості інновацій у публічному управлінні. Інноваційний розвиток вітчизняної системи публічного управління: чинники та напрями. Адаптація світового та європейського досвіду інновацій у державному управлінні. Інноваційний зміст адміністративної реформи в Україні. Електронні інновації. Заходи розгортання інноваційних процесів інформатизації публічного управління. Потенціал технологій 5G для відбудови та розвитку України.</p>	2
<p>1.6. Організаційні форми інноваційної діяльності</p> <p>Принципи організації інноваційних процесів за циклом «дослідження - виробництво - дифузія - комерціалізація». Види наукових, проєктних та інноваційних організацій. Роль академічного та освітянського секторів. Зміст понять «технопарк», «технополіси», «інкубатор інновацій».</p> <p>Організація виконання НДЦКР і інформаційне забезпечення інноваційних процесів. Організація впровадження й трансферу наукових інновацій. Малий інноваційний бізнес, життєвий цикл і тенденції розвитку. Особливості менеджменту в наукових організаціях і малих інноваційних підприємствах. Інноваційні венчурні фонди. Роль венчурного бізнесу в розвитку інноваційної діяльності. Науково-технічне співробітництво. Форми інтеграції науки і виробництва. Конкуренція та кооперація в галузі сучасних інноваційних технологій. Види виробничої та технологічної кооперації.</p>	2
<p>Разом за змістовий модуль 1</p>	12
<p><i>Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності</i></p>	
<p>2.1. Управління інноваційним розвитком організації</p> <p>Стратегічне управління публічно-управлінських нововведень. Стратегія нововведень і їх класифікація. Взаємозумовленість інноваційної політики та стратегії нововведень організації. Особливості розроблення, впровадження та реалізації стратегії нововведень.</p> <p>Планування інноваційної діяльності. Продуктово-тематичне, техніко-економічне, оперативно-календарне планування інновацій. Вплив структури управління на інноваційні можливості організації. Узгодження організаційної структури управління із стратегією нововведень. Модель прийняття і реалізації рішень в стратегічному менеджменті нововведеннями. Види моделей у теорії прийняття рішень. Порівняння моделей прийняття та реалізації рішень. Інформаційно-аналітичний супровід управлінського процесу.</p>	2

<p style="text-align: center;">2.2. Управління інноваційним проектом</p> <p>Інноваційний проект: поняття та основні види. Життєвий цикл інноваційного проекту. Фінансування інноваційного проекту.</p> <p>Управління реалізацією інноваційних проектів. Ресурсне забезпечення інноваційного проекту. Інформаційне забезпечення. Інвестиційне забезпечення. Створення та використання різних організаційних форм проєктного управління. Управління персоналом у процесі реалізації інноваційного проекту.</p> <p>Управління інноваційними проєктами органів публічної влади. Принципи управління, передумови та етапи ефективної реалізації інноваційного проєкту органами публічної влади.</p> <p>Управління проєктними ризиками. Класифікація ризиків. Кількісна оцінка ризиків. Методи аналізу невизначеності та ризику. Методи управління ризиками.</p>	2
<p style="text-align: center;">2.3. Особливості створення інновацій та комерціалізація результатів інноваційної діяльності</p> <p>Різноманітність технологій. Класи найважливіших технологій XXI ст. Етапи життєвого циклу продукту (технології). Межі розвитку технологій. Управління технологічними розривами. Поняття маркетингу інновацій. Маркетингова петля якості інновацій. Доцільність виробництва інноваційного продукту. Формування попиту на інновації за засоби його відображення.</p>	2
<p style="text-align: center;">2.4. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації</p> <p>Ефективність інноваційної діяльності. Характеристика результатів і ефективність витрат на інноваційну діяльність. Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування.</p> <p>Обґрунтування економічної ефективності інноваційного проєкту. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проєктів. Методи оцінки інноваційних проєктів. Аналіз інноваційних проєктів в умовах невизначеності. Оцінка впливу невизначеності на ефективність інноваційного проєкту. Урахування проєктних ризиків в оцінці ефективності інноваційних проєктів.</p>	2
<p style="text-align: center;">2.5. Інтелектуальний капітал як основа інноваційного розвитку</p> <p>Визначення категорії "інтелектуальний капітал". Структура інтелектуального капіталу. Механізм функціонування інтелектуального капіталу.</p> <p>Об'єкти інтелектуальної власності. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Авторські права та суміжні права. Методи оцінювання інтелектуального капіталу. Інтелектуальний капітал, його сутність та структура. Формування інтелектуального капіталу. Індикатори макроекономічного середовища інтелектуальної капіталізації національної економіки. Рейтингове оцінювання рівня розвитку інтелектуального капіталу регіонів.</p>	2

Формування та реалізація концепції управління процесами інтелектуальної капіталізації національної економіки. Імплементация зарубіжного досвіду соціальних інклюзій в реалізації інтелектуальної капіталізації національної економіки.	
<p align="center">2.6. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері</p> <p>Науково-технічні комунікації. Інформаційне суспільство й нова економіка. Інформаційні потреби основних учасників інноваційного процесу. Характерні риси і ознаки інформаційного суспільства. Концепція «нової економіки». Порівняння «старої» й нової економіки. Проблеми інформаційного забезпечення інновацій. Інформаційне забезпечення нововведень як сучасний напрям інформаційної діяльності соціально-комунікаційних структур. Основні напрями інформаційної політики України в інноваційній сфері. Зарубіжний досвід науково-технічних та інформаційні комунікації в інноваційній сфері</p>	2
Разом за змістовий модуль 2	12
Всього	24

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Основи управління інноваціями</i>		
1	Генезис теорій інноваційного розвитку: їх сучасні концепції в публічному управлінні та вплив на економічне зростання	2
2	Інноваційний процес як об'єкт інноваційного менеджменту	2
3	Інноваційна діяльність органу публічної влади	2
4	Державна підтримка інноваційних процесів	2
5	Адаптація світового та європейського досвіду інновацій у публічному управлінні	2
6	Організаційні форми інноваційної діяльності	2
Разом за змістовий модуль 1		12

<i>Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності</i>		
7	Стратегічне управління інноваційним розвитком	2
8	Управління інноваційним проектом	2
9	Створення інновацій та формування попиту на них	2
10	Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	2
11	Інтелектуальний капітал як основа інноваційного розвитку	2
12	Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній діяльності	2
Разом за змістовий модуль 2		12
Всього		24

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Основи управління інноваціями</i>		
1	Економічні аспекти інноваційного розвитку. Сутність інноваційної економіки. Основні структурні джерела економічного розвитку країни. Сфера інноваційної діяльності. Ринковий механізм та інфраструктура інноваційної діяльності. Сучасні світові тенденції розвитку інновацій. Конкуренція та кооперація в галузі сучасних інноваційних технологій. Види виробничої та технологічної кооперації. Моделювання інноваційного розвитку суспільства. Формування та розвиток інноваційних теорій. Генезис інноваційних теорій. Теорії циклічного економічного розвитку. «Дослідження про природу і причини багатства народів», Адам Сміт. Теорія циклічних криз. Теорія «довгих хвиль». Теорія інноваційного розвитку Й. Шумпетера. Дослідження С. Кузнеця. Неокласична теорія нововведень Г. Менша та Р. Фостера. Концепції формування технологічних систем і дифузії нововведень англійських економістів К. Фрімена, Дж. Кларка, Л. Суїте. Концепція технологічних систем Д. Львова. Сучасні концепції інноваційного розвитку. Теорія технологічного розриву М. Познера. Теорія інтелектуальної технології Ф. Хайєка. Теорія інноваційної економіки і підприємницького суспільства П. Друкера. Соціально-психологічна модель (Х. Барнета, Є. Вітте, Е. Денісона). Інноваційні теорії технологічних змін. Технологічні уклади.	10

2	Сутність, об'єкти і суб'єкти інноваційної діяльності. Характеристики інноваційного процесу. Класифікація інноваційних процесів: технічні, організаційні, економічні, соціальні, юридичні, локальні, глобальні. Структура інноваційного процесу. Моделі інноваційного процесу. Форми трансферту інновацій на світовому ринку.	6
3	Поняття інноваційної діяльності. Інноваційна діяльність органу публічної влади як відкрита система. Оцінка факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на інноваційну діяльність організації. Учасники інноваційної діяльності. Технологія управління інноваціями. Концептуалізація механізму функціонування системи органів публічної влади в режимі нововведень. Складові інноваційної діяльності органу публічної влади. Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності органів публічної влади.	8
4	Особливості інновацій у державному управлінні. Інноваційний розвиток вітчизняної системи державного управління: чинники та напрями. Адаптація світового та європейського досвіду інновацій у державному управлінні. Інноваційний зміст адміністративної реформи в Україні.	8
5	Необхідність, мета й типи державної інноваційної політики. Види інноваційної політики: поточна й довгострокова інноваційна політика. Поняття методів й інструментів державного регулювання інноваційної діяльності. Класифікація інструментів державної інноваційної політики. Види пільг щодо реалізації інновацій використовуваних в Україні. Аналіз інституційно-правового середовища для суб'єктів інноваційного процесу. Регулюючі органи інноваційної діяльності та їх обов'язки. Змістовна характеристика інноваційної політики. Складові елементи інноваційної політики. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні, особливості інноваційного розвитку в провідних індустріальних країнах.	8
6	Поняття та класифікація інноваційних організацій. Стратегії віолентів, патієнтів, комутантів, експлерентів. Особливості малих інноваційних організацій. Структури інноваційних організацій. Характеристика організацій на початковій стадії становлення. Класифікація інноваційних організацій. Науково-технічне співробітництво. Форми інтеграції науки і виробництва. Конкуренція та кооперація в галузі сучасних інноваційних технологій. Види виробничої та технологічної кооперації.	8
	Разом за змістовий модуль 1	48

<i>Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності інноваційної діяльності</i>		
7	<p>Принципи формування інноваційної політики. Узгодження організаційної структури управління із стратегією нововведень. Варіанти стратегічної поведінки організації відповідно до стратегії виходу на ринок. Стратегія оперативного реагування. Стратегія очікування. Стратегія імітації. Оборонна стратегія. Стратегія венчурних підприємств. Стратегія, яку використовують малі наукомісткі фірми. Стратегія освоєння і заповнення «ринкових ніш». Стратегія диференціації продукції. Стратегія злиття та придбання. Стратегія цінового лідерства. Стратегія «партизанської війни». Помірна наступальна стратегія (прямування за лідером). Активна наступальна стратегія (стратегія лідерства). Стратегія «пізніших послідовників» («late follower», «late-to-marketstrategy»). Стратегія «ранніх послідовників» («second-to-market», «early followerstrategy»). «Піонерна» стратегія або стратегія технологічного лідерства («first-to-marketstrategy»).</p>	8
8	<p>Інноваційний проєкт: поняття та основні види. Життєвий цикл інноваційного проєкту. Фінансування інноваційного проєкту. Управління реалізацією інноваційних проєктів. Ресурсне забезпечення інноваційного проєкту. Інформаційне забезпечення. Інвестиційне забезпечення. Створення та використання різних організаційних форм проєктного управління. Управління проєктними ризиками. Класифікація ризиків. Кількісна оцінка ризиків. Методи аналізу невизначеності та ризику. Методи управління ризиками. Методи аналізу невизначеності та ризику. Методи управління ризиками.</p>	8
9	<p>Поняття маркетингу інновацій. Маркетингова петля якості інновацій. Доцільність виробництва інноваційного продукту. Формування попиту на інновації за засоби його відображення. Різноманітність технологій. Класи найважливіших технологій XXI ст. Етапи життєвого циклу продукту (технології). Межі розвитку технологій. Управління технологічними розривами. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності.</p>	8
10	<p>Стратегія фінансування інноваційної діяльності на рівні держави і на рівні окремих суб'єктів підприємницької діяльності. Принципи, вимоги та алгоритм щодо фінансування інноваційних програм. Характеристика різних видів фінансування інноваційних програм. Внутрішні та зовнішні джерела фінансування. Ризики залучення окремих видів інвестиційних ресурсів.</p>	8

	Платність інвестиційних ресурсів. Вибір джерел інвестування інноваційних проєктів та програм: вітчизняні та іноземні банки, портфельні інвестори – приватні фонди й фонди допомоги, стратегічні інвестори. Поняття ризикового капіталу. Особливості венчурного фінансування інновацій. Правила пошуку перспективних партнерів для фінансування венчурним капіталом. Ефективність інноваційної діяльності. Характеристика результатів і ефективність витрат на інноваційну діяльність. Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування. Обґрунтування економічної ефективності інноваційного проєкту. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проєктів.	
11	Визначення категорії "інтелектуальний капітал". Структура інтелектуального капіталу. Механізм функціонування інтелектуального капіталу. Об'єкти інтелектуальної власності. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Авторські права та суміжні права. Методи оцінювання інтелектуального капіталу.	9
12	Характерні риси і ознаки інформаційного суспільства. Концепція «нової економіки». Порівняння «старої» й нової економіки. Проблеми інформаційного забезпечення інновацій.	9
	Разом за змістовий модуль 2	50
	Разом за ІНЗ	4
	Всього годин	98

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань.

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Індивідуальне навчально-дослідне завдання надається викладачем і виконується кожним студентом. Його виконання передбачає застосування в процесі навчання отриманих теоретичних і прикладних знань з управління інноваціями. Порядок виконання, оформлення пояснюється на практичному занятті.

Структура ІНЗ:

- Вступ (пояснюється тема, постановка проблемного питання, актуальність проблеми, мета роботи);
- Виклад основного матеріалу (виклад базових теоретичних положень, результати досліджень);

- Висновки та пропозиції з проведеного дослідження;
- Список використаної літератури.

Тематика навчально-дослідного завдання

Теми ІНДЗ

1. Опишіть сучасні джерела інноваційних ідей та методи їх пошуку.
2. Порівняйте існуючі теорії інноваційного розвитку та визначте основні його сучасні концепції.
3. Основні напрямки інноваційної політики держави.

Тематика творчих та наукових завдань для есе

1. Національна інноваційна система як інституціональна основа і засіб впровадження державної інноваційної політики
2. Інноваційна інфраструктура як складова національної інноваційної системи
3. Правові засади формування та впровадження державної інноваційної політики
4. Державна регіональна інноваційна політика в умовах війни
5. Перспективи розвитку бізнес-інкубаторів в Україні після війни
6. Система державного управління і впровадження державної політики у сфері інноваційної діяльності у післявоєнний період
7. Технополіси в моделі інноваційного розвитку економіки
8. Бюджет інноваційного розвитку як фактор мобілізації державних фінансових ресурсів для впровадження державної інноваційної політики
9. Інформаційні ресурси як інтегративний комунікаційний фактор розвитку інноваційно-інвестиційних процесів
10. Інтелектуальний капітал для впровадження державної інноваційної політики
11. Результативність і ефективність державної інноваційної політики
12. Варіанти політики для підтримки інновацій в Україні
13. Удосконалення управління у сфері інновацій
14. Активізація інноваційної діяльності регіонів
15. Управлінські інновації як складова модернізації України
16. Підвищення рівня інноваційної діяльності в регіонах
17. Розвиток інноваційної культури та навичок
18. Конкурентоспроможність на світовому ринку у сфері еко-інновацій
19. Роль освіти в забезпеченні інноваційного розвитку держави
20. Критерії відбору малих організацій для розміщення в бізнес інкубаторі
21. Передумови виникнення нових організаційних структур на ринку інноваційних послуг
22. Інновації та система наукових досліджень і розробок в Україні: головні риси.

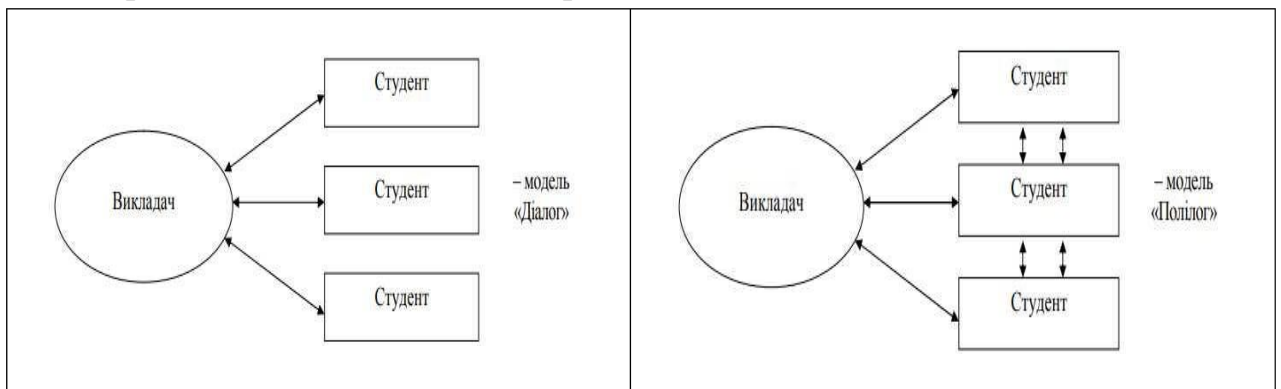

23. Практика діяльності бізнес-інкубаторів на базі інформаційних технологій: досвід європейських країн.
24. Технопарки як засіб стимулювання інноваційної діяльності.
25. Світовий досвід формування технопаркових структур.
26. Реформи публічного управління спрямовані на інноваційний розвиток суспільства.
27. Інноваційна діяльність системи органів публічної влади.
28. Поширення нововведень в системі органів публічної влади.
29. Нетрадиційні джерела фінансування інноваційної діяльності.
30. Штучний інтелект та можливості його використання в сфері (обрати за власним бажанням) в Україні.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання навчальної дисципліни «Управління інноваціями» використовуються як традиційні (лекції¹ та практичні заняття²) так і інноваційні методи та технології навчання (проблемні лекції³, дискусії⁴, мозкові атаки⁵, кейс-метод⁶, презентації⁷).

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань, мозкової атаки. Використовуються активні та інтерактивні методи навчання, рис.1.

Рис.1. Активні та інтерактивні методи навчання

Практичні заняття проводяться з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань; розв'язанням кейсових завдань.

¹ **Лекція** – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання. Покликана формувати в студентів основи знань з певної наукової галузі.

² **Практичне заняття** – вид навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентами, відповідно, до сформульованих завдань.

³ **Проблемні лекції** – направлені на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами. При читанні лекції студентам даються питання для самостійного розмірковування, проте лектор сам відповідає на них, не чекаючи відповідей студентів.

⁴ **Дискусії** – передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвиває мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, навчають оцінювати пропозиції інших людей та критично підходити до власних поглядів.

⁵ **Мозкові атаки** – метод розв'язання невідкладних завдань за дуже обмежений час, суть якого полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

⁶ **Кейс-метод** – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій.

⁷ **Презентації** – виступи перед аудиторією, використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних, завдань.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Управління інноваціями» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі тестування та написання модульної роботи.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту, включаючи результати поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю). Результати іспиту оприлюднюються в журналі академічної групи, екзаменаційній відомості, індивідуальний план здобувача.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані ситуативні завдання, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

**Критерії оцінювання результатів навчання
за чотирирівневою шкалою**

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо впевнено орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не вміє аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що він не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих здобувачем оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

При умові повного виконання навчального навантаження та отримання студентом 35 балів, студент допускається до іспиту

Таблиця 2

**Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти з навчальної дисципліни
«Управління інноваціями» за підсумкового контролю «іспит»**

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	МК	ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100

Здобувачі мають право на визнання результатів навчання набутих під час неформальної та інформальної освіти⁸, пов'язаних з тематикою програми навчальної дисципліни «Управління інноваціями» за наявності сертифікату, свідоцтва тощо.

Відповідно до отриманих балів студентам присвоюються кредити ECTS (табл. 3).

Таблиця 3

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Сума балів на всі форми навчальної діяльності	Оцінка в ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	Не задовільно
1-34	F	Не задовільно

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби: Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point; навчально-методичне забезпечення; навчальні матеріали в системі Moodle.

Технічні засоби: ПК; мультимедійне обладнання.

Комунікаційні он-лайн технології: онлайн-платформи ZOOM, Google Meet, Microsoft Team, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram, Messenger.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Копитко М. І., Блага Н. В. Управління інноваціями та інвестиціями : навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с.
2. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Горбовий А. Ю. [та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Ліпич; Ун-т держ. фіск. служби України. Вид. 2-е, випр. і допов. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2019. 285 с.

⁸ Онлайн-курси із сертифікатами на платформах: *Prometheus*, *Coursera*, *BVM on-line*, *Студія онлайн-освіти EdEra*, *QATestLab* тощо.

3. Копитко М. І., Блага Н. В. Управління інноваціями та інвестиціями : навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с.

4. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с.

5. Безгін К. С., Клименко Ю.М. Управління інноваціями: Навчальний посібник. Заг.ред. К.С. Безгіна. Вінниця: ДонНУ, 2017. 207с.

6. Кублікова Т. Б. Управління інноваціями: теорія та практика: навчальний посібник. Одеса: Астропринт, 2014. 236 с.

7. Гуторов О.І., Михайлова Л.І., Шарко І.О. та ін. Управління інноваціями: навч. посібник. Вид. 2-ге, доп. Харків: «Діса плюс», 2016. 266 с.

8. Наукова спадщина Йозефа Алоїза Шумпетера і сучасність: погляд із минулого в майбутнє. Матеріали IV Міжнародної Шумпетерівської конференції (03-04 жовтня 2018 р.). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т 2018. 188 с.

Додаткова література

1. Про інноваційну діяльність. Закон України. (у редакції від 31.03.2023). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/40-15>. 55.

2. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 3, ст.25. (у редакції від 27.06.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

3. Про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності. Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2024, № 3, ст.21. Редакція 21.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3534-20#Text>.

4. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки. Закон України Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 48, ст.253. Редакція від 13.01.2024 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14#Text>.

5. Про наукові парки. Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2009, № 51, ст.757. Редакція від 12.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17#Text>.

6. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року №526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>.

7. Про внесення змін до Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності. Постанова Кабінету міністрів України від 15 серпня 2023 №859. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/859-2023->

8. %D0%BF#top.

9. Pearson, A. Managing innovation: an uncertainty reduction process. In Henrz, J. & Walker, D. (Eds.) Managing Innovation,. London: Sage/Oxford University Press, 1991. P. 18-27.

10. Krstić, B. Upravljanje intelektualnim kapitalom preduzeća. Niš: Ekonomski fakultet, 2014.

11. Dervojeda K., Verzijl D., Nagtegaal F. Design for Innovation : Co-creation design as a new way of value creation. Business Innovation Observatory Contract. 2014. № 190.18 p.
12. Інноваційна Україна – 2020: Національна доповідь. За ред. В.М. Гейця та ін.. К.:НАН України, 2015. 336 с.
13. Інституціоналізація публічного управління та адміністрування у контексті інноваційного розвитку сільських територій: теорія і практика: монографія / А.С. Даниленко, П.І. Юхименко, Т.В. Сокольська та ін. К.: Центр учбової літератури, 2018. – 320 с.
14. Сокольська Т., Поліщук С., Білик О. Формування механізмів публічного управління інноваційним розвитком сільського господарства України. Аспекти публічного управління. 2020 ТОМ 8 № 2. С.71-78.
15. Ілляшенко С. М. та ін. Інтелектуальний капітал як основа інноваційного розвитку підприємства в економіці знань. Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності : матеріали 5-ї Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 26 квітня 2022 р. : ел. зб. / упоряд.: В.С. Парненко ; Нац. техн. ун-т України "КПІ ім. Ігоря Сікорського". Київ, 2022. С.252-256.
16. Розвиток аграрного сектору економіки в умовах четвертої технологічної революції: монографія. За ред. Юхименко П.І., Шуст О.А., Димань Т.М.. 2023 .568. с.
17. . Сокольська Т.В., Поліщук С.П. Ефективна інноваційна політика держави як фактор повоєнного відновлення України та шлях до євроінтеграції. С.114-115. XIV Міжнар. бізнес-форуму (Київ, 23 берез. 2023 р.) Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023.197 с.
18. Розвиток інноваційного бізнесу: підручник. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О.А. Центр учбової літератури, 2023. 476 с.
19. Розвиток інноваційної бізнес-діяльності в умовах зеленої економіки: монографія. За заг. ред. д.е.н., професора Шуст О.А. Біла Церква, БНАУ, 2023. 494 с.
20. Сокольська Т. В., Поліщук С. П. Інноваційна політика України як важливий інструмент післявоєнного відновлення. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні. Виклики воєнного часу [Електронний ресурс] : матеріали XV Міжнародного бізнес-форуму (Київ, 21 берез. 2024 р.) / відп. ред. А. А. Мазаракі. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. – 114 с. –С.52-54.

Адреси сайтів в INTERNET

<https://nrfu.org.ua> – Національний фонд досліджень України
<https://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету міністрів України
<https://mon.gov.ua/ua> – МОН
<http://nas.gov.ua> – Національна академія наук України
<https://www.esf.org> – **ESF-SCIENCE CONNECT** (Європейський науковий фонд сприяння розвитку науки найвищої якості в Європі для прогресу в дослідженнях та інноваціях)
<https://www.cost.eu> – Організація Європейського співробітництва з науки і технологій
www.ukrexport.gov.ua – Державна підтримка українського експорту
<http://iii.ua/uk/patentno-informaiciyniy-poshuk> – Український інститут інтелектуальної власності
<http://www.uipv.org> – УКРПАТЕНТ.